Yüksekö?retimde Ö?retim Eleman? Performans?n? De?erlendirme Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Yüksekö?retimde Ö?retim Eleman? Performans?n? De?erlendirme Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33512

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Yüksekö?retimde Ö?retim Eleman? Performans?n? De?erlendirme Ölçeki, Gülay Erin taraf?ndan 2003 y?l?nda yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilmi? bir ölçme arac?d?r. Bu ölçe?in temel amac?, Türkiye'deki yüksekö?retim kurumlar?nda görevli ö?retim elemanlar?n?n performanslar?n? sistematik ve nesnel bir ?ekilde de?erlendirebilecek geçerli ve güvenilir bir enstrüman sunmakt?r. Geli?tirme çal??mas?, ö?retim, ara?t?rma ve kurumsal hizmet gibi temel akademik görev alanlar?n? kapsayan kapsaml? bir performans çerçevesi sunmay? hedeflemi?tir.

Ölçek, geli?tirme sürecinde kapsaml? istatistiksel analizlere tabi tutulmu?tur. Güvenirlik çal??malar?nda iç tutarl?l?k ve ay?rt edicilik istatistikleri kullan?l?rken; geçerlik çal??malar? ise faktör analizi yöntemleriyle desteklenmi?tir. Bu çal??ma, yüksekö?retim kurumlar?nda personel yönetim süreçlerine bilimsel bir katk? sa?lamay? amaçlamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Yüksekö?retim, Ö?retim Eleman?, Performans De?erlendirme, Ölçek Geli?tirme, Güvenirlik, Geçerlik

Yazarlar

Gülay Erin

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, yüksekö?retim sisteminde görev yapan ö?retim elemanlar?n?n mesleki performanslar?n? objektif kriterlere dayal? olarak ölçmek ve de?erlendirmektir. Geleneksel de?erlendirme yöntemlerinin sübjektifli?ini azaltmak ve performans?n farkl? boyutlar?n? (örne?in, ö?retim kalitesi, bilimsel yay?nlar ve idari katk?lar) bütüncül bir yakla??mla ele almak hedeflenmi?tir.

Ölçek, özellikle yüksekö?retim kurumlar?n?n yönetim kadrolar? ve insan kaynaklar? birimleri için tasarlanm??t?r. Elde edilen veriler, ö?retim elemanlar?n?n kariyer geli?imlerini desteklemek, e?itim ihtiyaçlar?n? belirlemek ve akademik te?vik sistemlerini daha adil bir zemine oturtmak amac?yla kullan?labilir. Ölçe?in geli?tirilmesi, bilimsel bir yakla??mla performans yönetim süreçlerinin standartla?t?r?lmas?na katk? sa?lam??t?r.

Yap?

Ölçek, ö?retim eleman? performans?n? çok boyutlu bir yap? olarak ele almaktad?r. Bu yap?, genellikle üç ana ba?l?k alt?nda incelenen akademik performans? yans?tmaktad?r: **Ö?retim**

ARABPSYCHOLOGY.COM

Etkinli?i (ders verme kalitesi, ö?renci de?erlendirmesi ve rehberlik), **Ara?t?rma ve Yay?n Faaliyetleri** (bilimsel makaleler, projeler ve tebli?ler) ve **Kurumsal Hizmetler** (idari görevler, komisyon üyelikleri ve toplumsal katk?lar).

Geli?tirilen bu ölçek, ö?retim eleman?n?n görev tan?m?na uygun olarak belirlenen bu ana bile?enlerin her birindeki yeterlili?ini ve ç?kt?lar?n? ölçmeyi amaçlamaktad?r. Bu çok boyutlu yakla??m, performans?n sadece bir alana indirgenmesini önleyerek, akademik ya?am?n tüm yönlerini kapsayan dengeli bir de?erlendirme sunar.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??malar? kapsam?nda, ölçme arac?n?n gerçekten ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ölçtü?ünü kan?tlamak için çe?itli istatistiksel yöntemler kullan?lm??t?r. Kullan?lan temel yöntemler aras?nda **Faktör Analizleri** bulunmaktad?r. Bu analizler, maddelerin teorik olarak öngörülen boyutlar alt?nda toplan?p toplanmad???n? inceleyerek yap? geçerli?ini desteklemi?tir.

Bunun yan? s?ra, ölçek maddelerinin da??l?m?n? ve ili?kilerini incelemek amac?yla **frekans**, **standart sapma** ve **korelasyon** gibi betimsel istatistikler kullan?lm??t?r. Özellikle korelasyon analizleri, maddeler aras? ve madde-toplam puan aras?ndaki ili?kinin yeterli düzeyde oldu?unu göstererek ölçe?in iç tutarl?l???na dolayl? olarak katk? sa?lam??t?r.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirli?ini (tutarl?l???n?) belirlemek amac?yla, ölçüm sonuçlar?n?n zaman içinde ve farkl? durumlarda ne kadar istikrarl? oldu?unu gösteren analizler yap?lm??t?r. Güvenirlik çal??malar?nda kullan?lan temel istatistiksel yöntemler ?unlard?r:

?ç Tutarl?l?k Analizleri: Ölçekteki maddelerin ayn? yap?y? ne ölçüde ölçtü?ünü gösteren Cronbach Alfa katsay?s? gibi istatistikler hesaplanm??t?r. Kaynakta belirtilen "içtutarl?k" bu yöntemi i?aret etmektedir.
Ay?rdedicilik Analizleri: Maddelerin, yüksek performans gösterenler ile dü?ük performans gösteren gruplar? ne kadar ba?ar?l? bir ?ekilde ay?rt edebildi?ini gösteren analizler yap?lm??t?r.
Betimsel Güvenirlik ?statistikleri: Verilerin genel güvenirlik düzeyini belirlemek için ilgili betimsel istatistikler kullan?lm??t?r.

Faktör Analizi

Ölçe?in geli?tirme a?amas?nda **Faktör analizi** yöntemi, ölçe?in yap?sal geçerli?ini sa?lamak ve maddelerin alt?nda yatan temel boyutlar? (faktörleri) belirlemek amac?yla kullan?lm??t?r. Bu analiz, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n? istatistiksel olarak do?rulam?? ve performans?n hangi bile?enlerden olu?tu?unu aç?kça ortaya koymu?tur.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Faktör analizleri, ölçek maddelerinin hangi performans alan?na ait oldu?unu belirlemede kritik rol oynam??t?r. Analiz sonuçlar?, ölçe?in teorik çerçevesiyle uyumlu, anlaml? ve ayr??m?? faktör yap?lar? ortaya koyarak, de?erlendirme sürecinin sa?lam bir bilimsel zemine oturmas?n? sa?lam??t?r.

Araç

Test Türü: Ölçek Geli?tirme Çal??mas? (Geli?tirme)

Format: Likert Tipi Derecelendirme Ölçe?i (Yüksek lisans tezinde geli?tirilen akademik performans ölçeklerinin standart format? varsay?lm??t?r.)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Yüksekö?retim Kurumlar?nda Görevli Ö?retim Elemanlar? (akademisyenler)

Ya? Grubu: Yeti?kin (Akademik Personel)

Popülasyon Detaylar?: Türkiye Cumhuriyeti'ndeki çe?itli üniversitelerde görev yapan ö?retim görevlileri, yard?mc? doçentler, doçentler ve profesörler. (Tez çal??mas?n?n örneklemi bu grubu kapsamaktad?r.)

Test Metodolojisi: Psikometrik temelli, nicel de?erlendirme arac?. Performans?n farkl? boyutlar?n? ölçen maddelerden olu?ur.

Anahtar Kelimeler

Akademik Performans, Ö?retim Kalitesi, Kurumsal De?erlendirme, Güvenilirlik, Yüksekö?retim Yönetimi, Ölçek, Faktör Analizi

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: Bilgi mevcut de?ildir.

Yaz??ma Adresi: Gülay Erin (Beykent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, ?stanbul, 2003 döneminde.)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Bu ölçek, bir yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilmi?tir. Ölçe?in ticari kullan?m? veya resmi lisanslama durumu hakk?nda kesin bilgi bulunmamaktad?r. Akademik çal??malarda kullan?m? için

ARABPSYCHOLOGY.COM

genellikle yazar?n tezine at?f yap?lmas? gerekmektedir.

Test Y?l?: 2003 (Yüksek lisans tezinin tamamlanma y?l?.)

Kaynaklar

Erin, G. (2003). *Yüksekö?retimde ö?retim eleman? performans? de?erlendirme ölçeklerinin geli?tirilmesi*(Yüksek lisans tezi). Beykent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, ?stanbul.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? mevcut de?ildir.

Yüksekö?retimde Ö?retim Eleman? Performans?n? De?erlendirme Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Bu ölçe?in orijinal maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Maddeler, eri?ilebilirlik k?s?tlamalar? veya telif haklar? nedeniyle burada listelenmemektedir.

Eri?im için orijinal yüksek lisans tezine (Erin, G. (2003)) ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM